

Dato: 12.01.2026

Sagsnr.: 25/14806

Mogens Lund
Skødevej 21
6622 Bække

Miljøgodkendelse

Fjerkræhold

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold
til § 16a stk. 4 i "Husdyrbrugloven".

Vejen
KOMMUNE

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 9. oktober 2025 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Skødevej 21, 6622 Bække omhandlende følgende:

- Etablering af stald til fjerkræ på 3.325 m².
- Ændring af tidligere godkendt, men endnu ikke opført stald fra 3.400 m² til 3.325 m².
- Uændret drift af eksisterende stalde.
- Uændret håndtering husdyrgødning.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 238561, version nr. 2.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a i Husdyrbrugloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke sættes i gang, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Miljøgodkendelsen er et tillæg til miljøgodkendelse fra 20. marts 2023. Da udvidelsen sker i tilknytning til det eksisterende anlæg, kan forurening og påvirkning på natur m.m. fra udvidelsen ikke adskilles fra den eksisterende, og der laves nye vurderinger for hele ejendommen. Denne miljøgodkendelse med tilhørende vilkår er derfor gældende for hele bedriften. Denne miljøgodkendelse, med tilhørende vilkår, erstatter miljøgodkendelse meddelt 20. marts 2023.

Det er en forudsætning, at der sker opkøb af areal og sammatrikulering af areal beliggende under nye stalde (bygning 5 og 6, figur 1), for at udvidelsen kan udnyttes. Forudsætningen indsættes som vilkår i godkendelsen.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.

¹ "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v."

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 12. januar 2026

Anna Kathrine Klitgaard & Helle Kalmayer Hansen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Bygning 5 og 6 (figur 1) må ikke etableres før underliggende areal er opkøbt og der er sket sammatrikulering af matrikel 1a og 1cu, Skødegård, Bække.
2. Bygning 5 (figur 1) skal være etableret før etablering af bygning 6 igangsættes.
3. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.

Landskabet

4. Bygning 5 og 6 (figur 1) skal opføres i samme materialer og farver som eksisterende stalde 1, 3 og 4.
5. Ved fremtidige renoveringer eller ændringer skal alle staldbygninger opføres i ens materialer og farver, så de fremstår som en samlet enhed.
6. Halmladen og maskinhuset (bygning 11 og 12, figur 1) må højst være 12,5 meter til kip og skal opføres med antracitgrå stålplader med gråt eternittag.
7. Der skal etableres skærmende beplantning på nord- og østsiden af halmladen og maskinhuset (bygning 11 og 12, figur 1). Beplantningen skal bestå af solitære træer af hjemmehørende arter. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter anlæggets opførelse. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen være mindst 3 m høj. Se figur 2.
8. Eksisterende skærmende beplantning på vest- og østsiden af halmladen og maskinhuset (bygning 11 og 12, figur 1) skal løbende vedligeholdes og suppleres, så den fortsætter med at give en effektiv og vedvarende afskærmning. Se figur 2.
9. Der skal etableres skærmende beplantning på vestlig side af bygning 5 og 6 (figur 1) jf. figur 2. Beplantningen skal bestå af mindst 5-rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter af vedplanter, både træer og buske. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførelsen af bygning 5. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen være mindst 3 m høj.

Husdyrproduktionen

10. Hvis driften på ejendommen ændres til økologisk drift, skal der indsendes beregninger med dyretypen 'økologiske kyllinger' til dokumentation for at de vurderede emissioner kan overholdes.

11. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniakfordampning
1	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	2.426 m ²
2	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	1.648 m ²
3	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	2.190 m ²
4	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	2.190 m ²
5	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	3.325 m ²
	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *	3.325 m ²
*Konventionelle slagtekyllinger; Økologiske slagtekyllinger			

Foranstaltninger for at undgå forurening

- For ejendommens samlede anlæg, skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af vaskevand, spildevand og regnvand. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheder ved bl.a. miljøtilsyn.
- Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
- Ejendommens beredskabsplan skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen.
- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

- Der må ikke opmagasineres fast gødning på ejendommens matrikel.
- Eventuelt spild i forbindelse med fjernelse af gødning fra ejendommens staldanlæg skal fjernes hurtigst muligt og senest 1 døgn efter tømning.
- Opbevaringskapacitet til ejendommens spildevand skal være min. 2,5 mdr.
- Håndtering af vaskevand skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Ved håndtering af vaskevand gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Varmeveksler (Rokkedahl)

- Der skal installeres varmeveksler i tilknytning til slagtekyllingestaldene, som angivet i figur 1a.
- Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat en eller flere varmeveksler, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet, som angivet under 'kapacitetskrav'.
- Vaskevand fra varmevekslerne skal ledes til opsamlingsbeholder.

Kapacitetskrav:

24. Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal i stalden. Dette svarer til:

Stald 1	29.112 m ³ /t
Stald 2	19.776 m ³ /t
Stald 3	26.280 m ³ /t
Stald 4	26.280 m ³ /t
Stald 5	39.900 m ³ /t
Stald 6	39.900 m ³ /t

25. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.

Driftstid:

26. Varmevekslerne skal levere al ventilation i stalden frem til ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er nævnt under 'kapacitetskrav'.
27. Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes.
28. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene nævnt under 'kapacitetskrav'.

Vedligeholdelse og service:

29. Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres.
30. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt.
31. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
32. Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.

Dokumentation for drift:

33. Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:
- a) Varmevekslernes driftstid evt. ved montering af timetæller på varmevekslerne
 - b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf
34. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

35. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at produktionsarealer holdes tørre, at fodringssystemer renholdes og at støv- og skidtbelægninger i staldene fjernes.

36. Eventuelle markstakke udelukkende bestående af fjerkrædybstrøelse fra slagtekyllinger skal overdækkes samme dag, som udmugningen afsluttes, også selv om der er tale om en midlertidig opbevaring af dybstrøelse på marken i forbindelse med selve udbringningen.
37. Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget må kun ske på hverdage i tidsrummet kl. 07.00 – kl. 18.00.

Støjgrænser

38. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Reference	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00 kl. 14.00 – 18.00	7 timer 4 timer	55 dB(A) 45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksværði (LpAmax)	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB (A)

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

39. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00 kl. 18.00 – 07.00	25 dB 20 dB	85 dB 85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

40. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw}
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00	80 dB

	kl. 18.00 – 07.00	75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

41. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende, for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt.
Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller -beregning om året. Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er uvildigt og godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".
Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder, nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen
42. Transport af husdyrgødning til- og fra anlægget må ikke foretages i tidsrummet fra kl. 18.00 til kl. 07.00 samt på søn- og helligdage.
43. Transport af indkøbt foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal primært foregå kl. 07.00 – 18.00.
44. Transport af dyr til og fra ejendommen skal primært ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00 – 18.00.

Fluer og skadedyr

45. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
46. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

47. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
48. Fodersiloer skal indrettes, så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

49. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
50. Ved opsætning af udendørs pladsbelysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.
51. Eventuel udendørs pladsbelysning skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

Spildevand

52. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
53. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som spildevand i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
54. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

55. Eventuel tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
56. Ved eventuel håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
57. Eventuelle olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

58. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.
59. Reglerne i Vejen kommunes affaldsregulativ skal følges.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

60. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes efter en fast procedure – minimum én gang om året.
61. Hvis husdyrbrugets elforbrug i mere end et år, under normale driftsforhold, overstiger 413.000 kWh skal bedriften gennemgås af energikonsulent for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal kunne fremvises ved tilsyn. Rapportens anbefalinger bør indføres på ejendommen ifølge en nærmere fastlagt handlingsplan.

Egenkontrol

³ "Olietankbekendtgørelsen".

62. Følgende skal føres i en driftsjournal eller lignende system, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
- Dokumentation for aflæsning af el-forbrug samt de aflæste værdier.
 - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
 - Sammenligning af vand- og energiforbrug med det forventede samt gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
 - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
 - Effektivitetskontroller.
 - Dokumentation for aftale med Biogasanlæg og/eller anden modtager om modtagelse af fast husdyrgødning.
 - Der skal kunne fremvises en opgørelse over producerede hold/år.
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	13
Dyrehold og anlæg	14
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	17
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	21
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	37
 3 Lovformalia m.m.	 41
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	41
Forudgående inddragelse af offentligheden	41
Høring af udkast.....	41
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering.....	42
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	42
Udnyttelse af afgørelse.....	43
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	43
Husdyrbrugets ophør	44
Øvrige forhold	44
Bilagsoversigt	44

Dyrehold og anlæg

Samdriftsvurdering:

Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Hvis der ejes ejendomme beliggende længere væk end 100 m, anvendes beregning med 50 pct. af ukorrigeret geneafstand for lugt til enkeltbolig som kriterie.

Ansøger har ingen andre produktionsenheder.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af produktionsarealerne er sket i forbindelse med miljøtilsyn april 2024.

Ejendommens dyrehold er konventionelle slagtekyllinger. Ansøgning om miljøgodkendelse er indsendt med flexgruppe 'slagtekyllinger', som rummer mulighed for både konventionelle og økologiske slagtekyllinger. Jf. MELT vedr. varmeveksler gælder effekten af varmeveksler ikke for økologisk slagtekyllingeproduktion, men kun for konventionel og skrabekyllingeproduktion.

Der stilles derfor vilkår om, at hvis produktionen ændres til økologisk slagtekyllingeproduktion, så skal der indsendes nye beregninger med dyretypen 'økologiske kyllinger', til dokumentation for at emissioner kan overholdes.

Ejendommens anlæg

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af kyllingestalde, opsamlingsbeholdere og halmfyr til den husdyrproduktion, som er på ejendommen i dag samt lidt øvrige bygninger. Nye stalde etableres lig de eksisterende med tilknyttede fodersiloer, fortank og varmeveksler.

Tabel og figurer herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

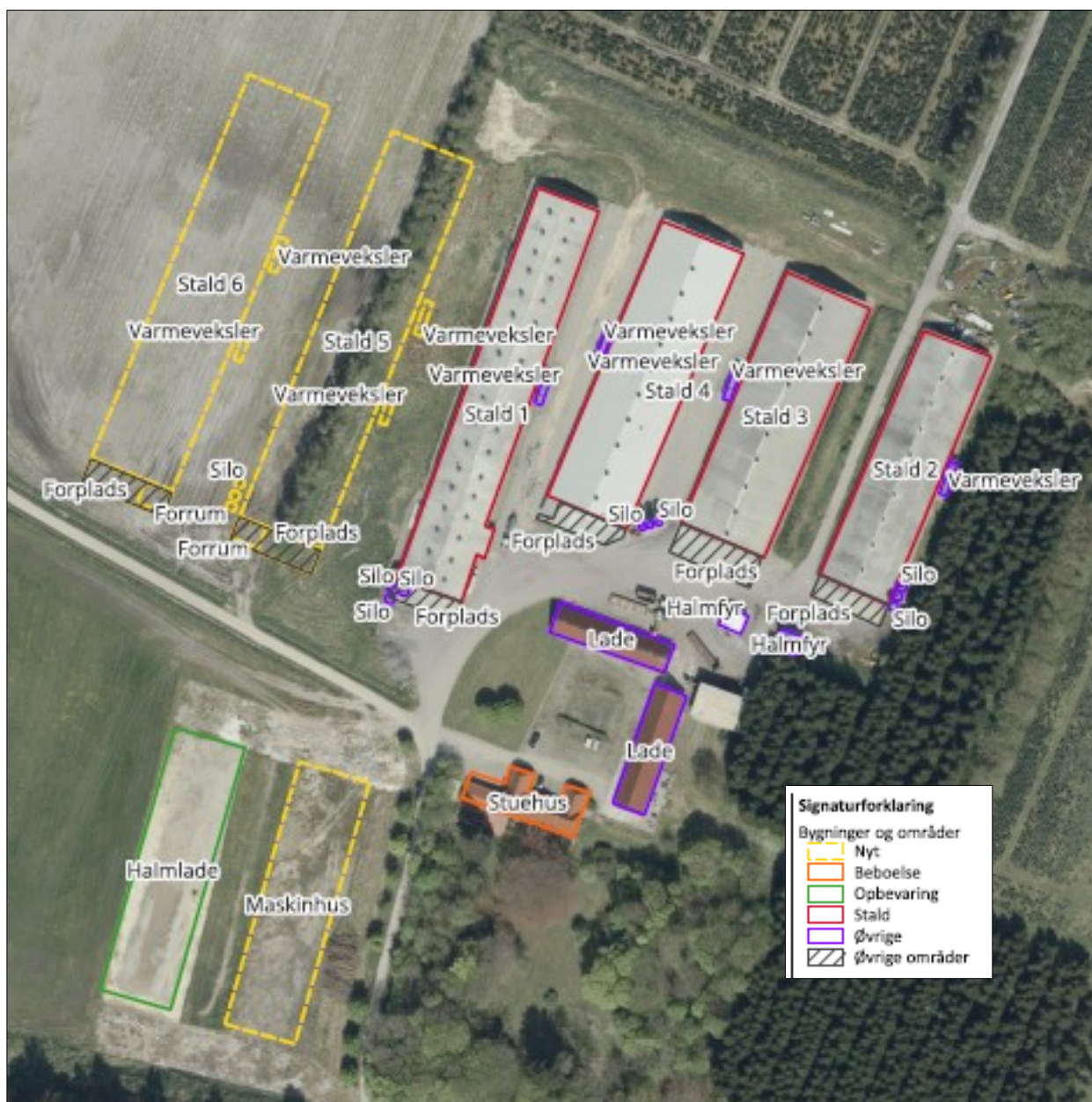
Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Stald	2.684 m ²	2.426 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
2	Stald	1.886 m ²	1.648 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
3	Stald	2.268 m ²	2.190 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
4	Stald	2.322 m ²	2.190 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
5	Stald	3.449 m ²	3.325 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
6	Stald	3.501 m ²	3.325 m ²	Fast bund med strøelse	Flexgruppe *
7	Halmfyr	51 m ²			
8	Halmfyr	51 m ²			
9	Lade	353 m ²			
10	Lade	399 m ²			
11	Halmlade	1.890 m ²			
12	Maskinhus	1.890 m ²			
13	Halvtag	200 m ²		Til maskiner	
14	Stuehus				

*Konventionelle slagtekyllinger; Økologiske slagtekyllinger

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Figur 1a. Husdyrbrugets driftsbygninger med placering af varmeveksler, siloer m.m.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Stald 1, 3 og 4 er opført eller beklædt med sandwichpaneler, stald 2 er opført i søstenselementer. Tag på alle bygninger er grå eternit. Der er ikke vinduer i nogen af staldbygningerne.

Den godkendte, endnu ikke opførte kyllingestald (bygning nr. 5, figur 1) opføres i samme stil, farver og materialer som stald 1,3 og 4. Der er stillet vilkår herom. Stalden bliver 26 x 130 m med en højde på 8 m til kip.

Den ansøgte stald 6 opføres i samme materialer og dimensioner som stald 5. Der stilles vilkår til dette.

Mellem stald 5 og 6 opstilles 3 fodersiloer á 40 t, der skal forsyne begge stalde. Siloerne er 3 m i diameter og 12 m høje.

Halmladen er opført i antracitgrå stålplader med gråt eternittag. Den er 84 m lang, 22,5 m bred, med en benhøjde på 4 m og højde til kip er max. 12,5 m. Der etableres et køreareal foran bygningen.

Maskinhuset bliver opført i samme dimensioner, materialer og farver som halmladen. Der etableres ligeledes et køreareal foran bygningen.

Kørearealerne ved den nordlige gavl af halmlade og maskinhus vil blive brugt som vendeplads og arbejdsplads. Dette sikrer at selve vejen ikke skal bruges som vendeplads. Dette sikrer at der ikke vil være behov for at bakke rundt på vejen, hvilket øger trafiksikkerheden for både bilister og bløde trafikanter.

Anlæggets placering i landskabet

Området hvor ejendommen ligger, er et højtliggende overgangslandskab på kanten af Holsted Bakkeø med moræneaflejringer fra sidste og næstsidste istid. Nærområdet er opdyrket med flere større og mindre plantager, samt ret store arealer med juletræer. Markerne er forholdsvis små og læhegnene forløber primært nord syd. Der er forholdsvis få naturarealer, selvom der for 150 år siden var store udyrkede arealer med hede og mose. Plantagerne og arealerne med juletræer indgår i en mosaik med marker og læhegn og gør landskabet forholdsvis lukket. Området er et typisk landbrugsområde med mange læhegn, plantager og arealer med juletræer.

På grund af landskabets karakter, bestående af skovbeplantninger og læhegn, virker bygningerne ikke dominerende eller særligt synlige i landskabet.

Den nye stald 6 placeres ca. 15 m fra stald 5, som ligeledes er placeret ca. 15 m fra eksisterende stalde. Staldene er placeret så samlet og tæt som det driftsteknisk er muligt og symmetri og ensartethed i driftsbygningerne gør, at de fremstår som en samlet enhed.

Halmlade og maskinhus adskiller sig fra de eksisterende produktionsbygninger i både højde og byggestil. Helhedsindtrykket af ejendommen er derfor mere roligt og harmonisk når

produktionsbygningerne og lagerfaciliteterne placeres adskilt, samtidig med at ejendommens samlede bygningsmasse holdes så samlet som det driftsteknisk er muligt.

Vilkår stillet til beplantning og byggematerialer og -farver, stillet i tidligere godkendelser, videreføres i denne godkendelse.

Der ligger en nabo ca. 90 m fra den ansøgte stald og for at skærme dem bedst muligt, stilles der vilkår om en 5-rækket læbeplantning langs Skødevej, se nedenstående figur. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende vedplanter, både træer og buske, så det sikres at beplantningen er tæt og skærmende både for oven og for neden.

Figur 2. Beplantning ved ejendommen der skal bevares og vedligeholdes (lys grøn) og ny beplantning der skal etableres (mørk grøn). Blå streg = overkørsel.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Større sammenhængende landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.2	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.3.1	Værdifulde kulturmiljøer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.3.1	Kulturhistoriske bevaringsværdier (kirkeomgivelser)	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kirkens visuelle indvirkning i landskabet.	Nej
4.2.2	Rekreative stier og fri-luftsområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja, via Skødevej
3.4.3	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
7.1.2	Oversvømmelse og erosion	Byggeri indenfor område med oversvømmelsesrisiko	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelselinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelselinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej

⁴ Kommuneplanen 2021 – 2033 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museums loven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. *Bevaringsværdige og større sammenhængende, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

Figur 3. Anlæggets placering i landskabet.

Den nye stald er placeret udenfor udpegninger i den gældende kommuneplan - dog går Kyst til Kyst-stien gennem ejendommen. Som det ses på ovenstående figur, ligger en del af den eksisterende bygningsmasse indenfor 'Bevaringsværdige landskaber' og 'Potentielle økologiske forbindelser'.

Den eksisterende bygningsmasse og den nye stald vurderes ikke at have negativ indflydelse på udpegningsgrundlagene i kommuneplanen, da den nye stald ligger udenfor de 2 udpegninger. Det vurderes ligeledes ikke at have negativ indflydelse på vandreoplevelsen, at der etableres yderligere stald på ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at opførelsen af den nye stald ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for 'Bevaringsværdige landskaber', 'Potentielle økologiske forbindelser' eller 'Rekreative stier'.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra den nye stald er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Naboskel	> 30 m	Skel gennem stald 5	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100 m	Ingen gyllebeholdere på ejendommen	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
	Vej-interesseområde	> 50 m	Ingen bygninger indenfor afstanden	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

Stald 5 bygges hen over eksisterende matrikelskel. Der er i tidligere godkendelse beskrevet at etablering af stald 5 er betinget af opkøb af nabomatriklen og efterfølgende sam-matrikulering. Stald 6 må ligeledes ikke opføres førend nabomatriklen er opkøbt og matriklerne er sam-matrikulerede.

Som det kan ses af tabellen, er alle øvrige afstandskrav overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Ejendommen ligger mere end 1,5 km væk fra nærmeste lokalplanområde.

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 114 i Billund Kommune (ca. 3,4 km nord-vest for ejendommen) – Lokalplan for et erhvervsområde på Højagervej, lokalplan nr. 104 i Vejen Kommune (ca. 4 km øst for ejendommen) – Lokalplan for et område til boligformål samt lokalplan nr. 162 (ca. 3,4 km syd for ejendommen) – Lokalplan for jordbrugsparceller i Bække.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Lys

Ansøger oplyser (kursiv), at i kyllingestalde er der ingen vinduer, ligesom der heller ikke er lysplader i taget. Der forventes dermed ikke en øget fjerneffekt af belysningen på ejendommen, som følge af produktionsudvidelsen. Det vurderes dermed, at der ikke vil forekomme lysgener fra anlægget.

Der er kun udendørsbelysning på kyllingehusenes sydvendte gavle. Der er tale om almindeligt orienteringslys. Lyset på bygning 1 består af mindre halogenlampe, mens lyset på bygning 2 hverken er projektør eller halogenlampe.

I forbindelse med levering og afhentning af dyr, vil der forekomme lys fra lastbilerne.

Ansøger oplyser vedr. opsætning af lys ved halmladen og maskinhuset (kursiv), at der er plan om at sætte arbejdslys på gavlen så pladsen foran lade/maskinhus kan være oplyst i forbindelse med arbejde på pladsen. Lyset vil blive styret med sensor så det kun er tændt i forbindelse med arbejdet.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Der fastsættes dog generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

Der stilles vilkår til brug af pladsbelysning for at undgå lysspredning de mørke timer.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 8.171 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 8.047 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

For at leve op til kravet om BAT anvendes Varmeveksler i alle stalde med en indregnet effekt på 28%.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument).

BREF-dokumentet (21. februar 2017) anfører en række foranstaltninger, som intensive svinebrug skal implementere i forbindelse med ny godkendelse eller ved revurdering af ejendommens miljøgodkendelse.

Ejendommens BREF

Miljøledelse: Lovgivningen foreskriver, at ejendommen skal have indført miljøledelsessystem på godkendelsestidspunktet. Der skal fastsættes miljømål for ejendommen, og der skal udarbejdes en handleplan for det eller de fastsatte miljømål. Miljøarbejdet på ejendommen skal hvert år evalueres og evt. justering af mål og handlingsplaner. Minimum 1 gang årligt skal miljøledelsessystemet gennemgås, og der skal foreligge dokumentation for overholdelse af kravene hertil.

Der er for ejendommen udarbejdet en politik for miljøledelse på ejendommen. Hvert år evalueres planen og der foretages justeringer efter behov.

Godt landmandskab: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal oplære ejendommens personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og -styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Ejendommen skal udarbejde oplæringsmateriale, som skal være tilgængeligt for personalet, det skal løbende holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Kontrol, reparation og vedligehold: Lovgivningen foreskriver også, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal udarbejdes med henblik på at forebygge uheld og forberede sig på uventede emissioner og hændelser. Planen skal omfatte:

- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturløbere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Der skal udarbejdes en opdateret beredskabsplan for ejendommen.

Ejendommen uddanner og oplærer personale i det omfang der er nødvendigt, har udarbejdet en beredskabsplan og fører regelmæssig kontrol samt reparation og vedligehold af indretninger og udstyr. Døde dyr opbevares forsvarligt.

Ernæringsmæssig styring: For reducere af ejendommens kvælstof foreskriver lovgivningen, at der som minimum skal anvendes fasefodring, reducere indholdet af råprotein ved god aminosyrebalance eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof.

Ejendommen optimerer fodringen løbende og anvender fasefodring.

For reducere af ejendommens fosfor foreskriver lovgivningen at der som minimum skal anvendes fasefodring, anvende et eller flere tilsætningsstoffer (f.eks. fytase) eller anvende letfordøjeligt uorganisk fosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder.

Der kan også anvendes en kombination af ovenstående teknikker.

Ejendommen anvender fasefodring og optimerer fodringen løbende.

Effektiv vandudnyttelse: Ejendommen registrerer vandforbruget og udbedrer løbende skader. Der anvendes højtryksrensning ved rengøring af stalde og udstyr. Drikkevand til dyrene kontrolleres og indstilles regelmæssigt. Drikkenipler placeres højt for at lette kyllingernes vandoptagelse og minimere vandspild.

Ejendommen har ikke store områder, hvorfra der kommer spildevand og vandforbruget søges minimeret. Spildevand fra ejendommen samt kondensvand fra varmevekslere ledes til opsamlingsbeholder og rent spildevand ledes til nedsivning.

Effektiv energiudnyttelse: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i bygningsreglementet. Det betyder, at husdyrbruget ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsssystem skal indføre energieffektiv belysning.

Ejendommen oplyser at ved løbende renovering og reparation vil der blive valgt energibesparende løsninger. Lyset i staldene styres i forhold til kyllingernes alder. Al ventilation sker ved computerstyret system, der sikrer at ventilationen kører optimal mht. indeklima og elforbrug. Ventilationsafkast rengøres hyppigt, hvilket nedsætter energiforbruget betragteligt.

Støjreduktion: Ejendommens anlæg er meget lukket og støjende aktiviteter forgår indendørs og hovedsagligt om dagen og på hverdage.

Støvreduktion: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal reducere støvproduktionen fra foder og strøelse enten ved anvendelse af metode til at binde støvet i staldanlægget eller behandle afgangsluften med luftrensingsanlæg.

For at reducere støv fra staldene på ejendommen, er der anvendt forskellige teknikker. Anlægget er placeret med god afstand til naboer. Der anvendes ikke produkter (halm og foder) som udskiller store mængder støv. Der er monteret støvudskillere, hvor dette er muligt.

Ejendommen reducerer støvgener ved at anvende lukkede systemer med foder.

Lugtreduktion: Ejendommen ligger ikke bolignært og har derfor ikke indført yderligere foranstaltninger eller protokoller på ejendommen.

Forebyggelse af lugtgener: På ejendommen holdes overfladerne i staldene tørre og rene, husdyrgødning fjernes fra ejendommen efter hvert hold.

Procesparametre: Det er BAT at monitorere følgende parametre mindst én gang om året

- Vandforbrug.
- Elforbrug.
- Brændstofforbrug.
- Antal indgående- og udgående dyr.
- Foderforbrug.
- Gødningsproduktion.

Ejendommen registrerer ovenstående parametre mindst én gang om året.

Ammoniakemission: På ejendommen er der etableret varmevekslere.

En del af BAT punkterne er yderligere beskrevet og vurderet i oven- og nedenstående afsnit.

Dokumentation for de forskellige former for opfyldelse af BAT (fodring, belysning m.m.), skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

IE-husdyrbrug skal desuden én gang årligt (inden 31. marts) samlet indsende følgende til kommunen for det forudgående kalenderår (medmindre der har været et miljøtilsyn):

- Logbøger for evt. miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller på ejendommen
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (kvælstof/fosfor)

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med kursiv):

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug med en produktion af slagtesvin eller skrabekyllinger anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkeltdosis (100 pct.) fytase. Dokumentation herfor skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v., udover godkendelsen, skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Registreringer af vand- og energiforbrug
- Elektronisk styring af lyset i staldene
- Brug af CIP vaskeanlæg
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Tilmeldt Kvalitetsprogram for produktionen
- Afstemt fodring af dyrene
- Der anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller fytase.

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for dyregruppen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget også lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁵ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Reduceret miljøbelastning

I forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen, skal der redegøres for, hvordan man kan reducere miljøbelastningen i forhold til en række emner. Miljøkonsekvensrapporten skal bl.a. beskrive:

- de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
- den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og hvorfor der er valgt de løsninger under hensyn til det ansørgtes indvirkninger på miljøet.

Det skal man bl.a. (jf. § 4, stk. 6) gøre ved at påvise, beskrive og vurdere det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed - særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Der er ingen forhold på ejendommen, som er vurderet til at påvirke ovenstående.

Vejen Kommunes vurdering:

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at begrænse miljøbelastningen.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at yderligere tiltag, udover hvad der følger generel lovgivning, vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til reduceret miljøbelastning.

Vand og energiforbrug

⁵ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker,
<https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/industri/batbref/liste-over-alle-bref-dokumenter>

Ejendommens forbrug skal årligt evalueres og der skal være daglig fokus på energieffektivitet, vandbesparelse osv. Dette er en del af indførelsen af den lovpligtige miljøledelse for landbrugsejendomme.

Ejendomme, som har et IE-husdyrbrug, skal ifølge lovgivningen anvende energieffektiv belysning. Som minimum skal al udskiftning af belysning ske til energieffektive lyskilder.

Installationer som har et stort energiforbrug og som er potentielt støjende skal efterses årligt, for at sikre så lavt energiforbrug og støjbelastning som muligt.

For at sikre, at ejendommen har løbende fokus på optimering af forbrug, skal ejendommen årligt opgøre vand- og elforbrug og sammenligne det med det forventede niveau.

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Drikkevand	ca. 10.800 m ³
Vaskevand m.m.	ca. 970 m ³
Elforbrug	ca. 413.000 kWh
Fyringsolie	0 L
Dieselolie	ca. 3.400 L
Halm til fyring (bigballer)	Ca. 3.100 stk

Tabel 4. Energiforbrug

Vandforsyningen til husdyrene sker fra egen boring, hvor der er en indvindingstilladelse på 11.400 m³. Indvindingstilladelsen til drikkevand til dyrene på ejendommen vurderes til at dække vandbehovet. Såfremt indvindingstilladelsen til drikkevand til dyrene på ejendommen ikke dækker vandbehovet, skal der søges yderligere tilladelse ved Vejen Kommune.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur så det faktiske vandforbrug til produktionen fremover kan registreres. Der stilles vilkår til aflæsning hver 6. måned, for at sikre at unødigt vandspild opdages og eventuelt behov for øget vandindvinding kan ansøges hurtigst muligt.

Ansøger oplyser (*kursiv*), at på ejendommen anvendes der hovedsageligt energi til opvarmning af stalde og til ventilation. Der anvendes halmfyr til opvarmning af stalde. Desuden er der oliefyr som backup.

Der er installeret varmevekslere i samtlige stalde, hvorved varmen fra udsugningsluften veksles med indsugningsluften. Varmevekslere reducerer energiforbruget til opvarmning af stalde væsentligt.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Der anvendes energibesparende lysstofrør i staldene. Belysningen reguleres i forhold til kyllingernes alders- / udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til forsvarlig anvendelse af vand- og energiforbrug.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningsskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig Hegnsvigvej 10	0	Ny	766 m	766 m	1.017,8 m	Ja
Samlet bebyggelse Hegnsvigvej 3	0	Ny	766 m	612,8 m	949,6 m	Ja
Skødevej 9	0	Ny	1.345,8 m	1.345,8 m	1.635,8 m	Ja
Byzone Vorbasse	0	Ny	1.709,8 m	1.709,8 m	3.406,1 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Den samlede transport til og fra ejendommen vil stige ved udvidelsen af husdyrbruget.

Transport af	Nudrift, antal/år	Ansøgt, antal/år
Dyr til ejendommen	12	19
Dyr til slagt	270	320
Døde dyr	27	27

Foder	125	146
Brændstof	6	6
Husdyrgødning	60	70
Øvrigt (affald m.m.)	27	27
Andet	45	45
I alt	572	660

Tabel 6. Skønnede antal transporter til og fra ejendommen.

Stigning skyldes primært øget transport med foder, dyr og gødning.

Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Der er to driftsmæssige indkørsler til ejendommen. Der er mulighed for tilkørsel ad Fittingvej til Skødevej og fra Hejnsvigvej til Skødevej.

Al transport til og fra ejendommen i forbindelse med transport af husdyrgødning, foder, brændstof samt ind- og udlevering af dyr sker primært ved indkørsel fra Hegnsvigvej. Der stilles vilkår til at til- og frakørsel til ejendommen primært skal ske via indkørslen mod syd (Hejnsvigvej).

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (samt trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj, såfremt det vurderes nødvendigt.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugs produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme fra aflæsning og indblæsning af foder samt ventilation fra staldanlægget og når halmladen skal fyldes i forbindelse med høst.

Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Der forventes ingen støjgener fra ventilation og varmeveksler grundet beliggenhed ift. nabobeboelser.

De væsentligste periodiske støjgener vil være i forbindelse med levering af foder samt levering og afhentning af dyr. Leverance af foder samt afhentning af dyr og husdyrgødning foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage. Der leveres foder ca. en gang om ugen. Foderet blæses ind, og det varer ca. 1 time.

Der er en kompressor i værkstedet, men den vil ikke blive anvendt i driften og er derfor kun lejlighedsvis og kortvarig i brug.

Støj fra driften sker primært ved rengøring af produktionsbygningerne imellem hvert hold slagtekyllinger. I forbindelse med rengøring af stalde, vil højtryksrensere stå inde i stalden. Støj vil ske ved produktionsanlægget i tidsrummet fra ca. 07.00 – 16.00, i ca. 7,5 timer 8 gange om året. Grundet afstanden til nabo vil generne fra disse være yderst begrænset.

Desuden forventes støj fra eksterne transportere. Levering af slagtekyllinger sker oftest mellem kl. 10.00 og 17.00 og varer ca. 1 time. Afhentning af dyr sker efter planlægning fra slagteriet og tidspunktet kan variere. Det giver anledning til kortvarig støj når kyllingerne leveres og afhentes - støjen kommer fra lastbilerne, ikke fra dyrene.

Nedenstående viser driftsperiode for de forskellige støjkloder:

Udmugning af anlæg: 07.00 - 16.30 (ca. 7,5 timer 8 gange om året)

Vask af anlæg: 07.00 - 16.30 (ca. 10 timer 8 gange om året)

Bortkørsel af spildevand: 10.00 - 16.30 (ca. 2 timer 8 gange om året)

Levering af dyr: 10.00 - 17.00 (ca. 1 time 8 gange om året)

Afhentning af dyr: 00.00 – 24.00 (ca. 8 timer* 8 gange om året)

* støj vil kun forekomme kortvarigt ved transport til og fra ejendommen.

Da der er bliver ca. 100 meter til nærmeste nabo, stilles der vilkår til, at afhentning af dyr og transport af gødning fra ejendommen skal ske på hverdage og primært skal ske i tidsrummet kl. 07 – 18.00.

Det vurderes, at støjniveauet på ejendommen, med de stillede vilkår, sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁶ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkloder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

Vibration og rystelse

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transportere til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal evt. også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser⁷ samt vilkår om, at en beregning/ måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

Skadedyr

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

Vejen Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at for at mindske antallet af fluer, er det nødvendigt at bryde deres livscyklus. I fluesæsonen kan man derfor med fordel forebygge fluegener hver 7-10 dag. Forebygningen kan bestå af hyppig udmugning af bokse og/eller kemisk bekæmpelse. Det er vigtigt at komme i gang med fluebekæmpelsen tidligt, da det kan være svært at få bekæmpet fluerne effektivt, hvis man kommer for sent i gang.

Ansøger oplyser (kursiv), at da ejendommen er en fjerkræejendom, er der normalt ikke problemer med fluer i staldene (dyrene æder larver og fluer). Der vil evt. blive brugt fluegift ved containerne, der indeholder de døde dyr.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Ansøger oplyser, at der er en sikringsaftale med et privat rottebekæmpelsesfirma.

Ansøger oplyser, at han for at forebygge rotter:

- forsøger så vidt muligt at mindske rotternes adgang til foder og at fjerne foderrester generelt
- holder rent og ryddeligt omkring ejendommens bygninger, så der ikke er så mange gemmesteder samt eventuelt fjerne beplantning ved bygninger
- lukker huller i sokler, omkring rør og ved porte

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

Ansøger oplyser, at i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Den husdyrgødning der produceres på ejendommen, er i form af fast gødning. Husdyrgødningen afsættes direkte fra stalden efter hvert hold kyllinger - der opbevares ikke husdyrgødning på ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at ejendommen håndterer fast husdyrgødning forsvarligt og efter gældende retningslinjer.

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Opsamlingsbeholder	2004	20 m ³
Opsamlingsbeholder	2006	30 m ³
Opsamlingsbeholder	2015	30 m ³
Opsamlingsbeholder	2020	50 m ³
Opsamlingsbeholder (ny)		Min. 50 – maks. 99 m ³
Opsamlingsbeholder (ny)		Min. 50 – maks. 99 m ³
Gyllebeholder, Hejnsvigvej 8	Mangler beholderkontrol	

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Opsamlingsbeholderne er nedgravede, lukkede beholdere, der tømmes løbende efter behov (primært spildevand).

Vaskevand vil udgøre ca. 970 m³ og kondensvand fra varmevekslerne vil udgøre ca. 150 m³ årligt. Med en samlet, årlig spildevandsproduktion på ca. 1.120 m³ og en opbevaringskapacitet på 230-328 m³ er der en opbevaringskapacitet på ca. 2,5 – 3,5 måned.

Idet der er en begrænset mængde gødning i vaskevandet fra slagtekyllingeproduktionen, vil kvælstofindholdet typisk ikke overskride 0,3 kg N/ton, og vaskevandet kan behandles som spildevand, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet skal således ikke opfyldes. Da vaskevandet, i lighed med husdyrgødning, ikke må udbringes på frossen, vandmættet og snedækket jord

anbefaler Vejen Kommune, at der på ejendommen er en opbevaringskapacitet på min. 2,5 mdr. Anbefalingen følges, da der er kapacitet til ca. 2,5 mdr.

Der stilles vilkår til opbevaringskapacitet på min. 2,5 mdr. til spildevand på ejendommen.

Med direkte afsætning af gødning til 3. part opfyldes opbevaringskapaciteten til fast gødning for slagtekyllingeproduktion. Der stilles vilkår til dokumentation for aftale om afsætning af ejendommens gødning.

Der stilles vilkår til, at der ikke må ske opbevaring af gødning på ejendommen, udover i staldene.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til drænen for regnvand eller udsprinkles⁸ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra stalde
- Vaskevand fra maskiner og vogne
- Tagvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Vaskevandet fra stalde ledes til opsamlingsbeholder.

Vaskevand fra maskiner og vogne ledes til opsamlingsbeholder.

Tagvand ledes til nedsivning på egen grund.

I forbindelse med opførelse af den nye stald gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra denne afgørelse, da de ikke er omfattet af Husdyrbrugloven.

Kemikalier og affald

⁸ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Der er olietank på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Kemikalier på ejendommen består af desinfektionsmidler til stald samt pesticider.

Desinfektionsmidlerne opbevares i tilknytning til staldanlægget i særskilt rum uden afløb.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Vedrørende affald oplyser ansøger (*kursiv*), at *det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen.*

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr vil fortsat blive afhentet ca. hver 14. dag.

Al fast affald opbevares i containere og afhentes efter behov, cirka hver 14. dag.

Farligt affald afleveres til genbrugsplads. Spildolie opbevares i tønder på fast gulv uden afløb og kemikalieaffald opbevares i aflåst rum.

Af nedenstående tabel fremgår hvilke affaldstyper, der produceres.

Farligt affald – kan afleveres gratis på containerpladser i mindre mængder		
	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Lysstofrør & elsparepærer</i>	20 01 21	10-40 stk.
<i>Spraydåser</i>	16 05 04	0-10 stk.
<i>Spildolie</i>	13 02 08	0 l
<i>Pesticidrester</i>	20 01 19	0 kg
<i>Oliefiltre</i>	16 01 07	0 kg
<i>Batterier – alle typer</i>	20 01 33	0-30 kg
Genbrugeligt affald – kan afleveres på alle containerpladser i mindre mængder imod betaling		
	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Jern og metal</i>	02 01 10	0-50 kg
<i>Olietromler – tomme</i>	15 01 04	0-3 stk.
<i>Olietanke – tomme</i>	15 01 04	0-1 stk.
<i>Tomme sække af plast fra foder o.l.</i>	15 01 02	0-100 kg
<i>Plast (afdækning m.v. skal være rysterent og bundtet i håndterbare bundter)</i>	15 01 02	0-150 kg
	15 01 03	0-20 stk.
<i>Paller</i>	17 02 01	0-25 kg
<i>Malet og/eller lakeret træ</i>		
Klinisk risikoaffald og medicinrester – skal afleveres til godkendt modtager		

	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Kanyler i særlig beholder</i>	18 02 02	0 kg
<i>Medicinrester</i>	18 02 08	0-1 kg
Døde dyr – skal til DAKA		
	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Døde dyr</i>	02 01 02	2.000-3.500 kg
Affald – til deponi		
	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Asbestplader stablet på paller</i>	17 06 05	0-50 kg
Affald – skal til forbrænding på kraftvarmeværk eller afleveres på containerplads		
	EAK-kode	Mængder pr år
<i>Nylonsnor fra halmballer</i>	17 02 03	0-100 kg
<i>Tomme sække af papir fra foder o.l.</i>	15 01 01	0-10 kg
<i>Tomme, skyllede pesticiddunke</i>	15 01 02	0 kg
<i>Tomme medicinglas</i>	15 01 07	0-1 kg
<i>Gamle, rådne personvognsdæk fra afdækning</i>	16 01 03	-

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr".

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Risici

Ansøgningens redegørelse for begrænsning af gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet herunder.

Ansøger oplyser (*kursiv*), at *ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:*

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4*

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

For IE-husdyrbrug er det lovpligtigt at udarbejde en beredskabsplan for ejendommen, og der stilles derfor ikke særskilt vilkår hertil. Beredskabsplanen skal være kendt af ejendommens medarbejdere og tilgængelig ved miljøtilsyn.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Miljøledelse

Der er lavet en plan for ejendommens overordnede miljøpolitik, som har fokus på energieffektivitet, vandbesparelse, affaldshåndtering m.v., for at opnå både miljømæssige og driftsøkonomiske fordele. Husdyrbruget indsender årligt ejendommens IE-indberetning.

Alternative muligheder

Ansøger oplyser (*kursiv*):

0-alternativet er at produktionen fortsætter uændret i det i dag godkendte anlæg.

Der er i dag ikke et jordtilliggende til ejendommen der giver mulighed for placering af ny stald. Opkøb af areal vest for de eksisterende huse er vurderet som bedste mulighed. Alternativt skal der udvides mod nord. En udvidelse i den retning vil betyde en større påvirkning af mosearealerne nordøst for ejendommen. Påvirkningen af Høghøj Mose – som er del af et

større sammenhængende naturområde vil blive øget. Dette vurderes ikke at være hensigtsmæssigt. Samtidig vil den interne logistik blive mindre hensigtsmæssig og hygiejneprincippet om en ren og en uren zone omkring stalden vil ikke kunne praktiseres.

Vejen Kommune vurderer at det indsendte projekt vil være den bedst mulige, under forudsætning af at nabo-arealet opkøbes og der sker sammatrিকulation af arealerne. Disse forhold fastholdes ved vilkår til udnyttelse af godkendelsen ligesom der stilles vilkår til at stald 5 opføres for byggeriet af stald 6 påbegyndes.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitattabekendtgørelsen. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"⁹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

Naturvurderingerne er baseret på de ammoniakreducerende tiltag med den angivne effekt, som fremgår af afsnittet "Angivelse af bedst tilgængelige teknik – BAT" samt de ansøgte staldtyper, der fremgår af tabel 1.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 82 (Habitatområde H71 og Fuglebeskyttelsesområde F46) - Randbøl Hede og Klitter i Frederikshåb Plantage - mere end 4,4 km nord for anlægget. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

⁹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Figur 4. Kategori 2 naturområder ved anlægget

Nedenstående tabel viser de kategori 2 naturområder, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Totalbelastning (kg N/ha/år)
A	Hede (§7)	1500 m sydvest for anlægget	0,1
B	Overdrev (§7)	3400 m øst for anlægget	0,1

Tabel 8. Beskyttede kategori 2 naturområder.

For naturarealerne A og B er totaldepositionen beregnet til 0,1 kg N/ha/år, og det fastsatte beskyttelsesniveau er overholdt.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, mose og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 5. Kort over kategori 3 samt § 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Merbelastning (kg N/ha/år)
1	Sø	0,6
2	Sø	1,2
3	Sø	0,8
4	Mose	1,0
5	Sø	0,5
6	Sø	0,5
7	Eng	0,6

Tabel 9. Beskyttede kategori 3 og § 3 naturområder.

Merbelastningen til moser og enge er mellem 0,5 og 1,0 kg N/ha/år og ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af sø nr. 2 i ovenstående tabel.

Skovene der ligger syd for halmlade og maskinhus samt øst for staldene er fredskov, men det er plantede skove og de vurderes ikke at være ammoniakfølsomme.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁰ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være løgfrø, spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, bæver, birke-mus, odder og sydflagermus. Heraf er odder og løgfrø omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr.

Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹¹ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹⁰ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

¹¹ "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

BFE-nummer	1483744
Matrikelnummer	1a og 1ct, Skødegård, Bække
CVR	28046626
CHR	47455
Ejendommens ejer	Mogens Lund
Husdyrbrugets ejer	Mogens Lund
Husdyrbrugets kontaktperson	Mogens Lund

Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 4. december 2025. Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag.

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 14 dage fra den 12. december 2025 til den 30. december 2025 hos ansøger og konsulent.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen, herunder naboer indenfor afstandskravet til byzone på 1.319 m. Udkastet eftersendes ved henvendelse herom. Afstandskravet til byzone anvendes, da beregnet konsekvenszone er kortere.

Vejen Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget er af underordnet betydning for ejere af de driftsarealer (dvs. uden huse/bygninger), der grænser op til ejendommen. Derfor bliver der ikke gennemført høring af disse, jf. husdyrlovens § 56 stk. 2.

Konsulent: Spiras, Inger Knude, ika@spiras.dk

Parter:

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5.	1577	København V	Vedr. Fitting Stationsvej 10
Hejnsvigvej 11	6622	Bække	Vedr. Fitting Stationsvej 11
Dalagervej 12	6623	Vorbasse	Vedr. Hejnsvigvej 10
Fitting Stationsvej 11	6622	Bække	
Fitting Stationsvej 11 A	6622	Bække	
Fitting Stationsvej 11 A	6622	Bække	
Fitting Stationsvej 11A	6622	Bække	
Fitting Stationsvej 13	6622	Bække	
Hejnsvigvej 11	6622	Bække	
Hejnsvigvej 11	6622	Bække	

Hejnsvigvej 12	6622	Bække
Hejnsvigvej 12	6622	Bække
Hejnsvigvej 3	6622	Bække
Hejnsvigvej 3	6622	Bække
Hejnsvigvej 5	6622	Bække
Hejnsvigvej 6	6622	Bække
Hejnsvigvej 7	6622	Bække
Hejnsvigvej 8	6622	Bække
Hejnsvigvej 9	6622	Bække
Høghøjvej 10	6622	Bække
Høghøjvej 10	6622	Bække
Høghøjvej 4	6622	Bække
Høghøjvej 4	6622	Bække
Høghøjvej 6	6622	Bække
Høghøjvej 6	6622	Bække
Høghøjvej 8	6622	Bække
Høghøjvej 8	6622	Bække
Høghøjvej 8	6622	Bække
Ribe-Vejle Landevej 65	6622	Bække
Ribe-Vejle Landevej 65	6622	Bække
Skødebjergvej 22	6623	Vorbasse
Skødevej 22	6622	Bække
Skødevej 20	6622	Bække
Fitting Stationsvej 1	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 6	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 8	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 10	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 12	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 14	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 16	6623	Vorbasse
Fitting Stationsvej 18	6623	Vorbasse
Skødebjergvej 13	6623	Vorbasse
Kratvej 2	6623	Vorbasse
Kratvej 6	6623	Vorbasse
Skødevej 10	6623	Vorbasse
Skødevej 13	6623	Vorbasse

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet høringsbidrag i høringsperioden.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 13. januar 2026.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest 10. februar 2026 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Billund Kommune, Jorden Rundt 1, 7200 Grindsted, dib@billund.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, trvest@stps.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@rgo.dk

Lokalafdeling Friluftsrådet for Vejen Kommune: astrid.trekantsomraadet@friluftsraadet.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vej@dn.dk

Foreningen Greenpeace Danmark, Njalsgade 21G 2.sal, 2300 København, info.dk@greenpeace.org

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Godkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men det begrænser ikke klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til re-vurdering¹². Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2034.

Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedrif-ten. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forurenings-fare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, og der skal derfor indsendes bygge-ansøgning til Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk.

Ejer skal selv sikre, at nybyggeri og ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på bbr@vejen.dk.

Såfremt der skal anvendes slagge under byggeriet, skal dette ansøges særskilt ved Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk inden byggeriet iværksættes.

Såfremt vandforbruget stiger, og der anvendes egen boring, skal der indsendes ansøgning om indvindingstilladelse til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

¹² "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug".

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Husdyrbrugloven" nr. 520 af 01.05.2019.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportal. Se vejledning på [Nævnenes Hus \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk). Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside [Klagevejledning Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

